

Geachte mevrouw, meneer

Deze brochure is een uitgave van de dienst radiologie van het Sint-Andriesziekenhuis Tielt. Hiermee willen we u graag wat meer informatie geven omtrent het verloop van een echografie van de borst. Hebt u nadien nog vragen? Neem dan zeker contact met ons op.

Wat is een echografie van de borst?

Bij een echografisch onderzoek worden hoogfrequente ultrasone geluidsgolven, welke niet hoorbaar zijn voor het menselijk gehoor, uitgezonden in het lichaam en het teruggekaatste geluid of echo wordt geregistreerd en door een computer verwerkt tot een 2 dimensionaal beeld.

Deze signalen worden onmiddellijk op een beeldscherm weergegeven en kunnen de interne structuren zichtbaar maken om zo een diagnose te kunnen stellen.

Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van ioniserende straling zoals bij een klassiek Röntgenonderzoek.

Ook kan de doorbloeding van het borstweefsel worden onderzocht, door middel van een Doppler echografie. Het al dan niet aanwezig zijn van bloedvaten in een borstmassa kan bijkomende informatie geven over de aard van het borstletsel.

Nut van het onderzoek

Bepalen van de aard van een borstletsel.

Een echografie van de borst kan bijkomende informatie geven over de aard van een afwijking gezien op mammografie of gevoeld werd door patiënt of arts. Bij vrouwen onder de 40 jaar wordt zelden een mammografie verricht; een echografie is meestal voldoende.

Aanvullend onderzoek bij borstkankerscreening.

Mammografie is het enige screeningsonderzoek dat bewezen heeft de sterfte ten gevolge van borstkanker te doen dalen. Mammografie is het enige onderzoek waarmee borstkanker in een zeer vroegtijdig stadium kan ontdekt worden. Jammer genoeg kan mammografie echter niet alle borstkankers ontdekken. Sommige borstafwijkingen zijn niet detecteerbaar op een

mammografie of zijn moeilijk te onderscheiden van het normale borstklierweefsel. Ingeval van dens borstweefsel, borsten die weinig vetweefsel en zeer veel borstklierweefsel bevatten, kunnen letsels moeilijker zichtbaar zijn op mammografie. Dit dens borstweefsel komt voor bij de helft van de vrouwen jonger dan 50 jaar en bij ongeveer een derde van de vrouwen boven de 50 jaar. Actueel wordt een borstechografie als aanvullend screeningsonderzoek gebruikt bij vrouwen:

- met dens borstweefsel
- met borstprothesen
- die een verhoogd risico hebben op borstkanker door belangrijke familiale borstkankergeschiedenis.

Tussen 50 en 69 jaar biedt de Vlaamse Overheid vrouwen een gratis screeningsmammografie aan en dit 1 maal per twee kalenderjaren vanaf het kalenderjaar dat men 50 wordt tot en met het kalenderjaar dat men 69 wordt. Dit onderzoek kan niet worden gecombineerd met een echografie op dezelfde dag.

Bij vrouwen jonger dan 40 jaar zal zelden een mammografie verricht worden; meestal wordt dan enkel een echografie verricht.

Ook zwangere vrouwen zullen enkel een echografie ondergaan.

Borstpunctie onder echografische begeleiding.

Als de aard van het letsel niet met zekerheid kan worden bepaald, kan er een punctie gebeuren onder echografische begeleiding. De echografie toont de arts real-time beelden, waardoor op ieder moment de plaats van de naald kan worden bepaald en deze in het letsel kan worden gebracht om zo een weefselstaal te nemen voor verder microscopisch onderzoek.

Vorbereiding en administratieve vereisten voor de patiënt

Zoals voor elk radiologisch onderzoek dient u te beschikken over een schriftelijke aanvraag voor het onderzoek. Zonder deze aanvraag kan er geen onderzoek worden verricht.

Op de dag van het onderzoek dient u zich eerst aan te melden bij de algemene balie van het ziekenhuis.

In geval van hospitalisatie worden de gegevens van de ziekteverzekering geregistreerd bij opname in het ziekenhuis.

Daarna volgt u “route 24” tot op de dienst Medische Beeldvorming, alwaar u zich dient aan te melden aan de receptie.

Er zal u worden gevraagd om het bovenlichaam te ontbloten en een onderzoeksschortje aan te trekken.

Hoe ziet het toestel er uit?

Echografieapparaten bestaan uit een console met ingebouwde computer en elektronica, een videodisplay en een transducer of echosonde om het lichaam te scannen.

De transducer is een klein met de hand manipuleerbaar instrument (gelijkend op een microfoon) dat d.m.v. een draad met de scanner verbonden is. De transducer zendt een geluidsgolf uit met hoge frequentie en wacht op een terugkerende geluidsgolf of “echo”. Het echografisch beeld is onmiddellijk zichtbaar op een beeldscherm. Het gevormde beeld is gebaseerd op de amplitude (kracht), frequentie en de tijd die het geluidssignaal nodig heeft om van de patiënt terug te keren naar de echosonde.

Hoe verloopt het onderzoek?

U ligt op uw rug op de onderzoekstafel, met de armen boven het hoofd. Daar er geen lucht mag aanwezig zijn tussen de huid en de sonde wordt er een gel aangebracht op de borsten. De gel werkt als geleider en elimineert de luchtbelletjes tussen huid en sonde. Vervolgens wrijft de radioloog met de sonde heen en weer over de borsten. Het onderzoek duurt ongeveer 10 minuten.

Wat ervaar ik tijdens het onderzoek?

Een echografie is meestal pijnloos, snel en gemakkelijk. Nadat u op de onderzoekstafel wordt gepositioneerd, zal de radioloog wat gel op uw huid uitsmeren en dan de echosonde tegen de huid aandrukken, heen en weer wrijvend over de borst totdat de gewenste beelden worden vastgelegd.

De gel kan koud aanvoelen maar wordt wat voorverwarmd om deze koude sensatie te verminderen.

Naargelang de grootte en de vorm van uw borsten, moet er misschien iets harder worden aangedrukt. Als uw borsten gevoelig zijn, kan u lichte pijn

ervaren. Soms vragen we u om wat te kantelen en op uw zijde te liggen zodat sommige delen van de borst beter kunnen worden onderzocht.

Wanneer het onderzoek voltooid is kan u de gel van uw huid verwijderen met cellulose papier.

De sonde wordt na elk gebruik ontdaan van gel en vervolgens ontsmet met een enkelvoudig te gebruiken ontsmettingsdoekje dat veilig is voor de sondes.

Na een echografie kan u uw activiteiten hervatten.

Wie beoordeelt het onderzoek en wie geeft het resultaat?

De radioloog zal een verslag, met de bevindingen en de conclusie van het onderzoek, maken. Dit verslag wordt in de elektronische databank van het ziekenhuis bewaard en via computer doorgestuurd naar de arts die het onderzoek heeft aangevraagd. Deze arts zal de resultaten met u bespreken .

De echografische beelden worden voor altijd bewaard in de digitale databank van het ziekenhuis en zijn bovendien gedurende 12 maanden beschikbaar via PACS-On-Web die via het internet kan geraadpleegd worden door middel van uw geboortedatum en een unieke login code die u gekregen heeft bij het inschrijven op onze dienst.

Na afloop van deze 12 maanden kunnen de beelden steeds op vraag opnieuw aan de webserver worden toegevoegd.

Wat zijn de voordelen en de risico's van het onderzoek?

Voordelen:

- Een echografie is een niet ingrijpend, pijnloos en veilig onderzoek.
- Echografie is overal beschikbaar, gemakkelijk uit te voeren en minder duur dan andere beeldvormende onderzoeken.
- Een echografisch onderzoek maakt geen gebruik van ioniserende straling. Het is een veilig onderzoek en mag worden herhaald zolang medisch vereist.
- Echografie is een real-time beeldvormingstechniek en laat toe doelgerichte puncties in de borst te verrichten.
- Echografie van de borst is een nuttig bijkomend onderzoek om letsels op te sporen in geval van klierrijk borstweefsel (dense borsten)
- Een echografie van de borst is een hulpmiddel zijn om de aard van een letsel, gezien op mammografie, vast te stellen.
- Bij jonge vrouwen, minder dan 40 jaar kan een echografie vaak voldoende zijn om de aard van een afwijking vast te stellen. Bij vrouwen

boven de 40 jaar wordt een echografie meestal gecombineerd met een mammografie.

Risico's en nadelen:

- Er zijn geen gezondheidsrisico's gekend voor de diagnostische echografie.
- Er worden meer goedaardige letsels vastgesteld in de borst door middel van echografie dan met mammografie, wat voor eventuele twijfel kan zorgen. Dit kan leiden tot een de beslissing om een punctie te verrichten wat een zekere ongerustheid bij de patiënten kan teweeg brengen. Een punctie of biopsie van een letsel in de borst impliceert echter niet dat de patiënt borstkanker heeft, maar wordt ook verricht ter bevestiging van de goedaardigheid van een afwijking.

Welke zijn de beperkingen van het onderzoek?

Echografie is een hulpmiddel in beeldvorming van de borst, maar vervangt niet het zelfonderzoek, het klinisch onderzoek van uw arts of de mammografie bij vrouwen boven de 40 jaar..

Sommige kankers zijn niet zichtbaar met echografie. Ook microcalcificaties, de kleine stukjes kalk die kunnen wijzen op een beginnende vorm van kanker, kunnen beter op mammografie worden gezien en moeilijker met echografie.

Met een echografie kan de radioloog afwijkingen zien, maar kan niet altijd met zekerheid zeggen of dit letsel goed- of kwaadaardig is. Hiervoor wordt bij twijfel, zoals reeds vermeld, een biopsie of punctie verricht.

Gezien de interpretatie van een echografie gebeurt tijdens het onderzoek, is het dan ook zeer belangrijk dat het onderzoek wordt uitgevoerd door een radioloog met ervaring in de beeldvorming van de borst.

Kosten voor de patiënt

Er wordt gewerkt met het systeem van derde betaler.

Uw gezondheid, onze zorg.

Dienst Radiologie
T 051 42 50 30
secretariaat.mbv@sintandriestielt.be

Sint-Andriesziekenhuis vzw
Bruggestraat 84
8700 Tielt

T 051 42 51 11 – F 051 42 50 20
info@sintandriestielt.be
www.sintandriestielt.be

06.12.2017

